

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.165/2011/4.szám

A Kúria a dr. Juhász Barnabás ügyvéd által képviselt felperesnek a főosztályvezető jogtanácsos által képviselt alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 33.M.1978/2010. szám alatt indított és a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 2010. október 15-én hozott 33.M.1978/2010/3. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 33.M.1978/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes jogelődje a 2009. október 12-én kelt, 2009. november 9-én módosított határozatával - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) 36/D. § (1) bekezdése és a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X.6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 24. § (3) bekezdése alapján - 2009. november 1-jével megszüntette a felperes rokkantsági nyugdíját, mert a 2009. január 1. és 2009. június 30. közötti időszakban, hat egymást követő hónapra vonatkozó nettó keresetének havi átlaga meghaladta a rokkantsági nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegének kilencven százalékát, illetve a legkisebb munkabér összegét.

E határozatot a Nyugdíjbiztosítási Jogorvoslati Igazgatóság

másodfokú határozatával azzal a módosítással hagyta helyben, hogy a hat havi átlagkereset összege az irányadó időszakra 145.350 forint. A határozat indokolása szerint a keresetkorlát miatti megszüntetés során - a Tny. 13. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával - a Kr. 74. §-a alapján az állami adóhatóság által közölt kereseti adatok kerültek figyelembevételre: 2009. január 30-tól június 30-ig havi bruttó 255.000 forint, amelyet 66.300 forint személyi jövedelemadó és 43.350 forint járulék terhel, ezek levonásával a nettó kereset 145.350 forint, amely magasabb a Tny. 36/D. § (1) bekezdésben meghatározott összegeknél.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság elutasította a felperes keresetét, amelyben a társadalombiztosítási határozatokat a Tny. 13. § (1) bekezdés a) pontja és 36/D. § (1) bekezdése téves alkalmazásával összefüggésben amiatt vitatta, mert a 2009. január 1. és 2009. június 30. közötti nettó átlagkeresete - a 2009. évi bérkarton adataival és a tárgyidőszak jövedelem elszámolásaival igazoltan - nem érte el a rokkantsági nyugdíj alapját képező átlagkereset 90%-át.

A munkaügyi bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes a 62. életévét nem töltötte be; az APEH „jelzésére” hivatkozással megállapította, hogy a felperes a tárgyidőszakban havi átlagban 160.607 forint jövedelmet keresett, tényként állapította meg továbbá, hogy a fenti időszakban hat hónapra vonatkoztatva átlagosan havi 145.350 forint nettó jövedelmet szerzett, ami meghaladta a rokkantsági nyugdíj alapját képző átlagkereset 90%-át és a legkisebb munkabér összegét. A Tny. 36/D. § 2009. június 30-ig hatályos (1) bekezdésére és a 13. § (1) bekezdés a) pontjára utalással a bíróság - az indokok részletesebb kifejtése nélkül - arra a következtetésre jutott, hogy a társadalombiztosítási határozatok nem jogszabálysértők.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben az ítélet „megváltoztatását” és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte a Pp. 206. § (1) bekezdése, 221. § (1) bekezdése, valamint a Tny. 13. § (1) bekezdése és 36/D. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozva.

Kifogásolta, hogy a munkaügyi bíróság a tényállás megállapítása során a bizonyítékokat, így a 2009. évi bérkartont, a 2009. január-június hónapokra vonatkozó jövedelemelszámolásokat és a 2009. évi jövedelmekről és a teljesített adókötelezettségekről szóló APEH tájékoztatót figyelmen kívül hagyta, a bizonyítékokat nem teljes körűen értékelte, a megállapított tényállás okszerűtlen, iratellenes és logikai ellentmondást tartalmaz. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a bíróságnak a keresetének helyt adó döntést kellett volna hoznia. A bíróság nem adott számot ítéletében

arról, hogy a felperes által becsatolt iratokban foglalt adatokat miért hagyta figyelmen kívül és miért nem találta alkalmasnak a perben tett állításai igazolására.

A felperes szerint a Tny. 13. § (1) bekezdése és 36/D. § (1) bekezdése együttes értelmezéséből az következik, hogy az alperesnek a nettó átlagkeresetét a ténylegesen levont 88.097 forint összegű személyi jövedelemadó alapján kellett volna kiszámítania, amelynek alapján a valós átlagkeresete 132.480 forint. A Tny. 13. § (1) bekezdés b) pontjában a jogalkotó a járulékok után fennmaradt keresetrészt az erre a csökkentett mértékre „képzett”, azaz számított összeggel, a személyi jövedelemadó százalékkulcs alapján számított adó összegével rendelte csökkenteni, a Tny. 36/D. § (1) bekezdése azonban ilyen megszorítást nem tartalmaz, csupán a személyi jövedelemadóval való csökkentést írja elő. Ezt támasztja alá az is, hogy a rendelkezésben a személyi jövedelemadó képzett összegével való csökkentés nem szerepel.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte annak megalapozottságára hivatkozva. Kifejtette, hogy a kereseti korlát vizsgálata során nem a munkáltatók által az adóelőleg megállapításra vonatkozó szabályok alkalmazandók, a Tny. nem a havonta megkapott nettó kereset, illetve nettó jövedelem összehasonlítását írja elő. A jogalkotó a Tny. és a Kr. rendelkezései alapján a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályokban meghatározott járulékok összegével és a személyi jövedelemadónak a keresetek, jövedelmek Tny. 13. § (1) bekezdés a) pont szerinti csökkentése után fennmaradó összegre képzett összegével csökkentett havonkénti kereseteket rendeli hat hónapra átlagolva figyelembe venni. A Tny. 36/D. § (1) bekezdésben foglalt feltétel vizsgálata során a rokkantsági nyugdíjasra vonatkozó csökkentett mértékű egészségbiztosítási járulékszabály, a munkavállalói járulék fizetése alóli mentesség és a személyi jövedelemadó törvény összevont adóalapra vonatkozó szabályai sem alkalmazhatók. A Kr. 24. § (2) bekezdése által felhívott Kr. 13. § (2) bekezdés b) pontja a figyelembe veendő személyi jövedelemadó képzett összegének kiszámításához az egyéni járulékokkal csökkentett keresetek, jövedelmek összegét rendeli figyelembe venni. Az elvégzendő számítás alapjául szolgáló speciális szabály csak a nyugdíjak kiszámításánál található, a személyi jövedelemadóról szóló törvény ilyen rendelkezést nem tartalmaz.

Az alperes szerint abból, hogy az ellátás megállapítása és korlátozása vizsgálata során is a Tny. 13. §-ában írtakat kell figyelembe venni, egyértelmű, hogy nem a tényleges keresményi összeg hasonlítandó össze; a havi átlagkereset és a személyi jövedelemadó képzett összegének meghatározására vonatkozó speciális számítási módot 2009-re a Kr. 15. § (1)-(2) bekezdése, (3) bekezdés c), d), e) és (5) bekezdés j) pontjai tartalmazzák. A havonkénti

ún. képzett jövedelemadó összegének meghatározása során a magánszemély által a munkáltatónak nyilatkozott adóterhet nem viselő járandóság, így pl. a rokkantsági nyugdíj figyelmen kívül hagyásának indoka, hogy a Tny. és a Kr. egzakt számítási módszert ad, és a 15. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az adó, illetve az adó alapjául szolgáló kereset kiszámításánál a konkrétan meghatározott tételeken felül további, a személyi jövedelemadó törvény szerinti összjövedelmeket csökkentő tételeket és adókedvezményeket figyelmen kívül kell hagyni, mert a Tny. szerinti összeméréshez logikailag nem illeszkednek.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet - a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján - tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

A töretlen bírói gyakorlat értelmében a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes volt.

A Pp. 221. § (1) bekezdése szerint az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

A munkaügyi bíróságnak a társadalombiztosítási határozatok felülvizsgálata során jogkérdésben, a Tny. és a Kr. rendelkezései értelmezésével kellett döntenie a felperes keresetéről. A bíróság a per eldöntéséhez szükséges tényállást feltárta, és - bár a rendelkezésre álló bizonyítékok értékeléséről és az alkalmazott jogszabályok mikénti értelmezéséről nem adott számot ítéletében - érdemben helytállóan döntött a kereset elutasításáról.

A Tny. 36/D. § (1) bekezdése szerint a „rokkantsági nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha a nyugdíjas már nem rokkant, vagy az Rjtv. 1. §-ának b) pontja szerinti kereső tevékenység folytatása esetén a 36/A. § (1) bekezdésének ab) pontja szerinti - a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő - nyugdíjas hat egymást követő hónapra vonatkozó - a személyi jövedelemadóval és a

13. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti járulékokkal csökkentett - keresetének, jövedelmének havi átlaga meghaladja a rokkantsági nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegének kilencven százalékát, illetve annak a megállapítást követően a rendszeres nyugdíjemelés(ek) mértékével növelt összegét, de legalább a mindenkor kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegét. A kereset, jövedelem vizsgálata céljából az Rjtv. 13. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat a rokkantsági nyugdíjas esetében is alkalmazni kell."

A Kr-nek a Tny. 36/D. § (1) bekezdése végrehajtására megalkotott 24. § (2) bekezdése szerint a „Tny. 36/D. § (1) bekezdésének (...) alkalmazása során a hat egymást követő hónap alatt elért kereseteket, jövedelmeket havonta kell - a Tny. 13. § (1) bekezdés a)-b) pontja szerint - a személyi jövedelemadóval és a járulékokkal csökkenteni, majd ezek átlagát kell a rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj megszűnésének elbírálásakor figyelembe venni. (...) A rokkantsági (...) nyugdíj alapját képező átlagkereset kilencven százalékának növelése során azokat a rendszeres nyugdíjemeléseket kell figyelembe venni, amelyek a nyugdíjas számára folyósított rokkantsági (...) nyugdíjra is vonatkoztak. (...) "

A Tny. 13. § (1) bekezdése szerint a „2013. január 1-je előtti időponttól megállapításra kerülő öregségi nyugdíj összegét a 22. § alapján meghatározott havi átlagkeresetből kell kiszámítani azzal, hogy az 1987. december 31-ét követően és 2013. január 1-jét megelőzően elért kereseteket, jövedelmeket - ideértve a minimálbér összegét is - naptári évenként csökkenteni kell

a) a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályokban meghatározott járulékmértékek figyelembevételével számított egészségbiztosítási járulék, nyugdíjjárulék, magán-nyugdíjpénztári tagdíj, valamint munkavállalói járulék, illetve vállalkozói járulék összegével, továbbá

b) a személyi jövedelemadónak a keresetek, jövedelmek a) pont szerinti csökkentése után fennmaradó összegre képzett összegével."

A fenti szabályozás alapján a kereseti korlát vizsgálata során a Tny. 36/D. § (1) bekezdése szerinti rokkantsági nyugdíjas hat egymást követő hónapra vonatkozó keresete, jövedelme (a továbbiakban: keresete) havi átlagának meghatározásakor a kereseteket havonta, a Tny. 13. § (1) bekezdése alkalmazásával kell csökkenteni: a csökkentést előbb a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályokban meghatározott járulékmértékekkel számított járulékok (egészségbiztosítási, nyugdíj, stb. járulékok) összegével [Tny. 13. § (1) bekezdés a) pont], majd a személyi jövedelemadónak a keresetek a) pont szerinti csökkentése után fennmaradó összegre képzett összegével [Tny. 13. § (1) bekezdés b) pont] kell elvégezni és az ekként csökkentett keresetek átlagát kell az ellátás megszűnésének elbírálásakor figyelembe venni.

Az alperes helytállóan hivatkozott felülvizsgálati ellenkérelmében arra, hogy a kereseti korlát meghatározása során a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény szerint számított nettó kereset figyelembe vételére nincs lehetőség, erre vonatkozóan a Tny. és a Kr. speciális rendelkezéseit kell alkalmazni; határozataiban ennek megfelelően döntött az ellátás megszüntetéséről is. Erre tekintettel nem volt jelentősége a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt okiratok értékelése mellőzésének sem.

A fentiek alapján, figyelemmel arra is, hogy a felperes által hivatkozott eljárási szabálysértések az ügy elbírálására lényeges kihatással nem voltak, a Kúria a jogerős ítéletet az indokolás kiegészítésével - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

Az alperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megtérítését nem kérte, ezért a Kúria - a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján - e tárgyban mellőzte a határozathozatalt.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről a Tny. 81. §-a alapján határozott.

Budapest, 2012. február 6.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

kúriai tisztviselő